

Za souvislým textem následují úlohy sestavené na základě jeho obsahu. Přečtete si uvedený text a pak vyberte u každé úlohy **nejvhodnější** odpověď na danou otázku. Všechny úlohy řešte **pouze** na základě toho, co se v textu píše nebo co z textu vyplývá.

TEXT K ÚLOHÁM 9 AŽ 11

JAK VZNIKAL PÁN PRSTENŮ

Nyní, když se zjevila celá povaha příběhu, docházelo k menšímu počtu nezdařených počátků a změn koncepce. Po návratu z prázdnin v Sidmouthu strávil Tolkien na podzim 1938 nad příběhem mnoho hodin, takže koncem roku pokročil daleko do toho, co se posléze stalo knihou druhou. Pracoval zpravidla v noci, jak měl ve zvyku, zahříván svéráznými kamny postavenými do krbu v jeho pracovně na Northmoor Road, a psal obyčejným perem na zadní strany starých písemek - takže velká část *Pána prstenů* je prolnta se zlomky dávno zapomenutých studentských slohových prací. Každá kapitola začínala naškrábaným a často nečitelným rozvrhem; pak byl úhlednější přepis a nakonec strojepis na hammondce. Jediná velká změna, která ještě měla přijít, se týkala jména hrdiny. Po krátkém období v létě 1939, kdy uvažoval o tom, že předělá všechno, co do té doby napsal, a začne znovu s Bilbem jako hrdinou - snad podle zásady, že hrdina první knihy by měl být hrdinou druhé - se Tolkien vrátil k záměru použít postavu „Binga“; protože však vzhledem k vážnosti, již příběh nabyl, jméno „Bingo“ nemohl snést, změnil je na „Frodo“, což bylo předtím jméno jedné vedlejší postavy. A u „Froda“ už zůstalo.

Asi tou dobou, kdy se Tolkien rozhodl knihu nazvat *Pán prstenů*, podepsal Chamberlain mnichovskou dohodu s Hitlerem. Tolkien jako mnozí v té době nedůvěřoval spíš záměrům sovětského Ruska než Hitlerovým; napsal, že se mu „hnusí být na stejné straně s Ruskem“, a dodal: „Člověk má dojem, že Rusko je koneckonců mnohem víc odpovědné za současnou krizi a volbu okamžiku než Hitler.“ To však neznamená, že umístění Mordoru (sídlá zla v *Pánu prstenů*) na východ je alegorickou narážkou na současnou světovou politiku, protože, jak Tolkien sám potvrdil, byla to prostě „vyprávěcí a zeměpisná nutnost“. Jinde učinil pečlivé rozlišení mezi alegorií a aplikací: „Mně... byla alegorie ve všech svých projevech srdečně protivná od chvíle, kdy jsem byl dost starý a obezřetný, abych ji rozpoznal. Mám mnohem raději historii, pravou nebo předstíranou, protože ji čtenáři mohou aplikovat různě podle svého myšlení a zkušeností. Myslím, že mnozí si pletou „aplikaci“ a „alegorii“; základem první je však čtenářova svoboda, kdežto základem druhé je cílevědomé autorovo řízení.“ C. S. Lewis o *Pánu prstenů* napsal: „To všechno nebylo vymyšleno jako odraz nějaké skutečné situace ve skutečném světě. Bylo to obrácené; skutečné události začaly hrůzně odpovídat vzoru, který si volně vymyslel.“

(H. Carpenter: J. R. R. Tolkien - životopis, Mladá Fronta 1993)

9.

V jakém pořadí uvažoval Tolkien o jménu hlavního hrdiny *Pána prstenů*?

- (A) Bingo, Bilbo, Bingo, Frodo
- (B) Bingo, Bilbo, Frodo
- (C) Bilbo, Bingo, Bilbo, Frodo
- (D) Bilbo, Bingo, Frodo
- (E) Bilbo, Frodo

10.

Které tvrzení vyplývá z textu?

- (A) Umístění Mordoru na východ byla narážka na světovou politickou situaci.
- (B) Tolkien se o politiku nezajímal.
- (C) Tolkien dával přednost aplikaci před alegorií.
- (D) Lewis aplikoval *Pána prstenů* na události druhé světové války.
- (E) Název knihy vyplýval z podpisu mnichovské dohody.

11.

Kdy se poprvé u Tolkiena objevuje jméno Bilbo?

- (A) před rokem 1938
- (B) na podzim 1938
- (C) na jaře 1939
- (D) v létě 1939
- (E) po roce 1939